

***Εισηγήσεις του καθηγητή
Νικόλαου Ματσανιώτη
σε Θεραπευτικές Ενημερώσεις***

2η Ετήσια Θεραπευτική ενημέρωση*

1969

Στόχοι και Προοπτικές

Κύριε Υπουργέ, Κυρία Πάτρα, κύριοι συνάδελφοι, τὸ προσωπικὸν τῆς Παιδιατρικῆς Κλινικῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν καὶ ἐγὼ προσωπικῶς εὐχαριστοῦμεν θερμότατα τὸν κ. καὶ τὴν κ. Πάτρα διότι ἐτίμησαν τὴν σημερινὴν μας συγκέντρωσιν. Ἐπίσης εὐχαριστοῦμεν θερμὰ ὄλους ἐσᾶς οἱ ὅποιοι ὅπως πέρυσι καὶ ἐφέτος μὲ τὴν πληθωρικὴν σας προσέλευσιν τονώνετε καὶ ἐνθαρρύνετε τὴν μετεκπαιδευτικὴν αὐτὴν ἐκδήλωσιν. Πέρυσι δὲν ἐγνωρίζαμεν ποῖαι θὰ ἦσαν αἱ ἀντιδράσεις σας καὶ αἱ ἐντυπώσεις σας καὶ ὡς ἐκ τούτου κατὰ τὴν ἐναρκτήριον συνεδρίασιν δὲν εἶχομεν ἀναφέρει τοὺς λόγους οἱ ὅποιοι μᾶς ἐνέπνευσαν τὴν ἰδέαν μᾶς ἀποκλειστικὰ θεραπευτικῆς ἐνημερώσεως. Οἱ ἀντιδράσεις ὄλων σας ὑπῆρξαν εὐνοϊκώτατες καὶ ἐπομένως νομίζω ὅτι μπορῶ σήμερα νὰ σᾶς ὁμιλήσω διὰ τοὺς λόγους οἱ ὅποιοι μᾶς ὤθησαν εἰς τὴν ὀργάνωσιν τῶν μετεκπαιδευτικῶν αὐτῶν συγκεντρώσεων.

Ἐνας βασικὸς λόγος εἶναι ὅτι κατὰ τὸ ὄντως λίαν βραχὺ χρονικὸν διάστημα τῆς διετοῦς παιδιατρικῆς ἐκπαιδεύσεως κυρίως δίδεται ἔμφασις εἰς τὴν διάγνωσιν, διότι καὶ τὰ διαγνωστικὰ προβλήματα εἶναι δύσκολα ὥστε διὰ νὰ τὰ ἀντιμετωπίσῃ κανεὶς πρέπει νὰ ὀπλισθῇ μὲ τίς ἀνάλογες γνώσεις, καὶ ἡ θεραπεία δὲν εἶναι στατική, ἀλλὰ ρευστή καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν νομίζω ὅτι ὁ θεραπευτικὸς ἐξοπλισμὸς τοῦ θέλοντος νὰ ἀσκήσῃ τὴν παιδιατρικὴν εἶναι πλήρης. Ἄλλος λόγος εἶναι ὅτι εἰς διεθνή κλίμακα ἔχει διαπιστωθῆ ὅτι κατὰ τὸ διάστημα τὸ ὅποῖον ἐργάζεται ὁ ἰατρός εἰς τὸ νοσοκομεῖον ἀσκεῖ τὴν ὀρθόδοξον, τὴν παραδεδεγμένην ἱατρικὴν. Ὀλίγους μῆνας ἢ ὀλίγα ἔτη μετὰ τὴν ἀποχώρησίν του ἐκ τοῦ νοσοκομείου ἢ θεραπευτικῆς του τροποποιεῖται σημαντικὰ καί, ἐὰν δὲν εἶναι ἀνορθόδοξος, ὅπως δὴποτε παύει νὰ εἶναι ὀρθόδοξος. Οἱ ξένοι ἀνεκάλυψαν ὅτι τοῦτο ὀφείλεται :

1) Εἰς μίαν κάποιαν φοβίαν τὴν ὁποίαν ἔχει ὁ ἰατρός διὰ τὴν ἐξέλιξιν τοῦ ἀσθενοῦς τὸν ὅποῖον δὲν ἔχει τὴν δυνατότητα νὰ παρακολουθῇ καθημερινῶς. Πολλὰς φορές δημιουργοῦνται κατὰ τὴν ἀσκήσιν τοῦ ἐπαγ-

*Ἡ 1η Θεραπευτικὴ Ενημέρωσις δὲν τυπώθηκε

γέλματος θεραπευτικά προβλήματα και όλοι γνωρίζομεν ότι, εάν ζητήσωμεν να επανεξετάσωμεν τόν άσθενή, κινδυνεύομεν να κατηγορηθώμεν δι' επαγγελματισμόν. Εάν πάλιν δέν επανεξετάσωμεν τόν άσθενή, δέν έχομεν τήν εύχέρειαν έκτιμήσεως τοῦ θεραπευτικοῦ αποτελέσματος και τῆς εξέλιξεως τῆς νόσου οὔτως ὥστε να τροποποιήσωμεν τὸ θεραπευτικὸν σχῆμα. Πολλές φορές ἡ διάγνωσις εἶναι σαφής, π. χ. έχομεν ἕνα παιδί με θερμοκρασίαν 39^ο και βήχα έντονον χωρίς άκροαστικά. Όλοι γνωρίζομεν πολύ καλά ότι εἰς αὐτὸ τὸ παιδί δέν ένδεικνυται χορήγησις αντιβιοτικοῦ. Παρά ταῦτα ἀπὸ τοὺς 10 ιατροὺς οἱ 9, διὰ να μὴν εἶπω και οἱ 10, θά χορηγήσουν αντιβιοτικά διότι φοβοῦνται ότι τήν ἐπομένην δύναται να ἐξελιχθῆ ἡ νόσος εἰς βρογχοπνευμονίαν.

2) Ὑφιστάμεθα ἀλήθη καταγισμόν ἐκ μέρους τῆς φαρμακευτικῆς βιομηχανίας ἡ ὁποία φυσικά ἔχει κίνητρα καθαρῶς ἐμπορικά. Βασικῶς τῇ ένδιαφέρει τὸ κέρδος. Βεβαίως αἱ περισσότεραι βιομηχανίαι διαφημίζουσι τὰ προϊόντα των κατὰ τρόπον δεοντολογικόν. Δυστυχῶς ὁμως ἐκφεύγουσιν ένίστε τῶν ὁρίων τῆς δεοντολογίας. Πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν π. χ. ἐκυκλοφόρησε διαφήμισις ἐνὸς νέου ἀντισταφυλοκοκκικοῦ φαρμάκου. Πρόκειται περὶ συνθετικῆς πενικιλίνης ἡ ὁποία, ὡς λέγουσιν, ἀποτελεῖ θαυμάσιον φάρμακον κατὰ τῆς ὀξείας ἀμυγδαλίτιδος. Προτρέπει δηλαδὴ ἡ ένδιαφερομένη φαρμακευτικὴ ἐταιρία τήν χρησιμοποίησιν κατὰ τῆς στρεπτοκοκκικῆς κυνάγχης πανακρίβου φαρμάκου προοριζομένου διὰ τὸν ἀνθεκτικόν εἰς τήν πενικιλίνην σταφυλόκοκκον. Τοῦτο εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ χίλια παραδείγματα τὰ ὁποία δύναται να ἀναφερθοῦν.

3) Τρίτος λόγος, ὁ ὁποῖος ἰσχύει κυρίως διὰ τήν χώραν μας, εἶναι ότι ὁ Ἕλλην και εἰδικώτερα ὁ Ἕλλην γονεὺς εἶναι ἐχθρὸς τοῦ θεραπευτικοῦ ἀπραγματισμοῦ. Ταυτίζει τήν ἀφιξιν τοῦ ἱατροῦ και τήν θεραπείαν τῆς νόσου με τήν χορήγησιν φαρμάκου. Ἡ συμβουλή δέν ἔχει καμμίαν ἀξίαν, εάν δέν συνοδεύεται ἀπὸ φάρμακον και μάλιστα ἀκριβόν και ἐνέσιμον. Θά ἐρωτήσετε : πρέπει κανεῖς να ὑποκύπτῃ εἰς τὰς πιέσεις τῶν γονέων; Δέν πρέπει, ἀλλά δυστυχῶς πολλοὶ ὑποκύπτομεν και, ὅταν γίνῃ ἡ ἀρχή, δέν εἶναι δύσκολον να ὑποχωρήσωμεν πλήρως και ὀριστικῶς ἀπὸ τήν ὀρθήν θέσιν.

Αἱ θεραπευτικαὶ συγκεντρώσεις σκοπὸν ἔχουσι να συζητήσωμεν περὶ α) νέων φαρμάκων, β) τῆς ἐπιτυχίας τῶν θεραπευτικῶν σχημάτων τὰ ὁποία, ἐνῶ πρὸ ὀλίγων ἐτῶν ἐθεωροῦντο ἀποτελεσματικά, ἤδη ἀπεδείχθη ἐκ τῶν πραγμάτων ότι πρέπει να τροποποιηθοῦν, γ) τῶν παρενεργειῶν φαρμάκων αἱ ὁποῖαι δέν ἐκδηλοῦνται ἀμέσως, ἀλλά ἀποδεικνύονται ἐκ τῆς πείρας πολλῶν ἐτῶν. Αὔριον θά ἀκούσετε τήν κ. Βλάχου περὶ ἐνὸς φαρμάκου, τοῦ Endosid, τὸ ὁποῖον εἶχε χρησιμοποιηθῆ εύρέως, ἔχει δὲ προκαλέσει αἰφνίδιον θάνατον εἰς ὄχι και μικρὸν ἀριθμὸν περιπτώσεων, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον δέν ἐγνωρίζαμεν πέρυσι. Τέλος σκοπὸς μας εἶναι να δεχθώμεν ἐρε-

θήματα από όλους εσάς οι οποίοι ζητε καθημερινώς τόν άρρωστο εις τό σπίτι του διότι είναι πολύ εύκολώτερον νά συζητη κανεις από καθέδρας και υπό τήν σκέπην του εργαστηρίου και των άλλων συναδέλφων, με τήν δυνατότητα νά παρακολουθη τό παιδι κάθε ήμέρα ή και κάθε ώρα. Από αυτόν ακριβώς τόν έποικοδομητικόν διάλογον θά εξαχθουν συμπεράσματα ώφέλιμα τόσον διά σας οι οποίοι ασκείτε έξω τήν ιατρικήν, όσον και δι' ήμάς οι οποίοι τήν ασκοῦμεν εις τό νοσοκομείον. Ο άπώτερος και βασικώτερος σκοπός μας είναι νά προστατεύσωμεν όσον τό δυνατόν περισσότερο τό έλληνόπουλο. Δι' αυτό δι' άλλην μίαν φοράν χαιρετίζω τήν προσέλευσίν σας με πολλήν χαράν και θέλω νά έλπίζω ότι τά σχόλιά σας κατά τίς συζητήσεις μας θά είναι όσον καλά ύπηρξαν και πέρυσι.

Ο Υπουργός Κοινωνικών Υπηρεσιών κ. Πάτρας, μετά πρόλογον εις τόν όποιον έτόνισε τήν μεγάλην σημασίαν τήν όποιαν έχουν αι διάφοροι μετεκπαιδευτικαι έκδηλώσεις δι' όλους τούς ιατρούς και κυρίως διά τούς παιδιάτρους τής ύπαίθρου, έκήρυξε τήν έναρξιν των έργασιών τής θεραπευτικής ένημερώσεως.